

“Комплайънс“ кодекс за поведение

на Постоянния арбитражен съд към Германо-българската индустриално-търговска камара

- Редакция от 16.09.2016г. -

Преамбюл

Управителният съвет на Германо-българската индустриално-търговска камара взе решение на проведено на 16 юни 2016г. заседание, че дейността на Постоянния арбитражен съд към Германо-българската индустриално-търговска камара трябва да протича въз основа на всеобхватното задължение за всички пряко или косвено свързани с Арбитражния съд лица за спазване на поведение съобразено с „Комплайънс“ нормите. За тази цел се представя следният *„Комплайънс“ кодекс за поведение* на постоянния Арбитражен съд към Германо-българската индустриално-търговска камара.

1. Приложно поле

Всяко лице, което участва в Постоянния арбитражен съд към Германо-българската индустриално-търговска камара (**„АС-ГБИТК“**) и/или в администрирано от Арбитражния съд арбитражно производство, например като лице от списъка с арбитри, арбитър, секретариат, всички секретари на Арбитражния съд, страните в производството (**„Страни“**), представители на страните, вещи лица, е обвързано с настоящия Compliance Code of Conduct /“Комплайънс“ кодекс за поведение (**„ККП“**). Кодексът за поведение е основа и критерий за всички дейности по изпълнение на правни (законови, арбитражни и/или договорни) задължения или други действия или бездействия във връзка с изпълнението на свързани с арбитражното производство задачи (обобщено **„арбитражно правоотношение“**).

С уговаряне на компетентността на АС-ГБИТК страните се задължават да спазват настоящия ККП. Кодексът има правна сила между страните, както и в правоотношенията между страните и Арбитражния съд като договорен на частни начала, той е неразделна част от /частноправния/ правилник на АС-ГБИТК.

2. Съгласие за прилагане на ККП

В знак на съгласие с прилагането на Кодекса за поведение всяко лице, посочено в т.1, подава незабавно декларация за съгласие по настоящия ККП пред АС-ГБИТК. (**„Комплайънс-декларация“**).

С договарянето на арбитражната клауза, с която се уговаря компетентността на АС-ГБИТК, всяка страна се задължава,

- a) лично да спазва ККП;
- b) да гарантира (например чрез съответно указание или при преговори относно условията на адвокатския договор), че назначените от нея представители (особено адвокати или юрисконсулти) от своя страна се задължават да съблюдават ККП чрез подаване на отговаряща на неговите изисквания Комплайънс-декларация съгласно т.1;
- c) да посочват само такива арбитри, които от своя страна са подали съответната отговаряща на изискванията на ККП Комплайънс-декларация по т.1 или са готови да подадат такава във връзка с поемане на назначението като арбитър.

Всяко посочване, избор или назначаване на арбитър от страна в производството (съотв. от представител на страната) или от АС-ГБИТК съдържа в себе си (отлагателното) условие арбитърът да подаде съответната отговаряща на изискванията на ККП Комплайънс-декларация по т.1.

3. Арбитражни „Комплайънс“ правила

3.1 Основни положения

От датата на приемане на назначението като арбитър до постановяване на окончателно решение по арбитражното производство, или до момента на прекратяване на производството по друг начин всеки арбитър трябва да бъде безпристрастен, също така да е независим от страните при осъществяване на арбитражната дейност. Същото важи и за Арбитражния съд като цяло. Всички други посочени в т.1 лица допринасят за това, Арбитражният съд и участващите в производството арбитри да могат да изпълняват задачите си в съответствие с критериите на изречение 1 по-горе.

3.2 Конфликт на интереси

3.2.1 Всеки арбитър трябва откаже назначението или в случай на започнало арбитражно производство да си направи самоотвод, ако се съмнява в собствената си безпристрастност и независимост.

3.2.2 Същото важи и когато съществуват или след избора/назначаването като арбитър възникнат факти и обстоятелства, които от гледна точка на разумно преценяващо трето лице, при познание на релевантните факти и обстоятелства, дават повод за основателно съмнение в безпристрастността и независимостта на арбитъра, освен ако страните са се съгласили с избора арбитъра в съответствие с уредените в т.3.5 стандарти.

3.2.3 Съмненията са основателни, когато разумно трето лице, на което са известни релевантните факти и обстоятелства, би стигнало до констатацията, че съществува вероятност решението на арбитъра да бъде повлияно от фактори извън посочената от страните фактическа обстановка.

3.2.4 Основателно съмнение за безпристрастността и независимостта на арбитър възниква:

(1) задължително винаги („черен списък“), когато

- a) страна в производството и арбитърът са идентични лица или арбитърът е неин законен представител, служител или довереник,
- b) арбитърът е член на Надзорния съвет на страна в производството или (пряко или косвено) упражнява контрол върху страна в производството (например чрез осъществяване на дейност по управление в дружеството-майка на страната) съотв. има влияние върху субект с директни икономически интереси от решението на Арбитражния съд по висящото производство,
- c) арбитърът е член на управителния орган на зависимо дъщерно дружество на страна по делото,
- d) арбитърът има значителни икономически или лични интереси спрямо страна в производството или спрямо изхода от арбитражното производство,
- e) арбитърът лично или чрез свое предприятие редовно консултира страна или свързано с нея предприятие и/или за което арбитърът получава съществена имуществена облага, или
- f) когато арбитърът е или е бил през последните две години адвокат или сътрудник в адвокатска кантора („адвокатска кантора“), независимо от формата на нейната организация, която представлява или консултира страна по арбитражното производство.

(2) с допуснатите в т. 3.4 изключения („сив списък“), особено когато,

- a) арбитърът е давал на някоя от страните или на свързано с нея предприятие правен или друг експертен съвет по правния спор или е участвал по какъвто и да е друг начин в правен спор,
- b) арбитърът притежава пряко или косвено дялове от предприятие на една от страните или свързано с нея дружество
- c) арбитърът има значителни икономически или лични интереси спрямо някоя от страните или от изхода на арбитражното производство,
- d) арбитърът е генерирал (през последните 5 години) приходи от хонорари или други значителни икономически облаги от консултации или дейност за някоя от страните,

- e) арбитърът има значителни икономически или лични интереси спрямо трето (юридическо) лице, което от своя страна е пряко или косвено заинтересувано от изхода на арбитражното производство (например подизпълнител),
 - f) арбитърът е член на управлението на независимо дъщерно дружество на една от страните или на друго свързано с нея дружество,
 - g) арбитърът е бил преди повече от две години адвокат или сътрудник в адвокатска кантора, която представлява една от страните в арбитражното производство,
 - h) адвокатската кантора на арбитъра вече е била ангажирана в правен спор, без самият арбитър да е взел участие в производството,
 - i) адвокатската кантора на арбитъра има значими икономически отношения със страна в производството или със свързано с нея дружество,
 - j) арбитърът консултира страна в производството или нейно дъщерно дружество, за което не получава значителна имотна облага,
 - k) близък член на семейството на арбитъра или лично свързано с него лице има икономически или лични интереси спрямо страна в производството, спрямо свързано с нея предприятие или спрямо изхода на арбитражното производство,
 - l) арбитърът или близък член на семейството на арбитъра има отношения с лице, което не е страна в процеса, но за което могат да настъпят негативни икономически последици от изхода на арбитражното дело,
 - m) арбитърът е в близки семейни отношения със страна в производството, с член на управлението или с член на контролен орган на страната, или с лице с решаващо влияние върху страната или нейно дъщерно дружество, или с консултант на страна в производството.
- (3) При наличие на „особено отношение“ от страна на посочено или назначено за арбитър лице към арбитражното производство и/или към страна в производството, то това лице е задължено
- a) в случаите посочени в „черния списък“ (т. 3.2.4 (1)) да откаже назначението или да се отведе незабавно след узнаване за нарушението,

b) в случаите посочени в „сивия списък“ (т. 3.2.4 (2)) или да не приеме назначението, или да разкрие релевантните обстоятелства, за да се вземе на решение съгласно т. 3.4.

- (4) Всеки арбитър се задължава за периода на арбитражното производство да не извършва дейности и да не приема длъжности, които могат да обосноват основателни съмнения относно безпристрастността и независимостта му съгласно критериите на „черния списък“ (т. 3.2.4 (1)). В случаите, които се отнасят към „сивия списък“ (т.3.2.4 (2)), обстоятелствата, които обосновават съмнение относно безпристрастността и независимостта на арбитъра трябва да се оповестят (преди да настъпят) , за да се инициира процедурата по т.3.4 (аналогично).

3.3 Задължение на арбитрите за оповестяване на обстоятелства

3.3.1 Ако са налице факти и обстоятелства, които от гледна точка на страна в производството обосновават съмнение относно безпристрастността или независимостта на арбитъра, то той трябва да оповести тези факти и обстоятелства на страните, на останалите арбитри и на Президиума на Арбитражния съд преди да приеме назначението или най-късно веднага щом узнае за тях. Подадената Комплайънс-декларация не освобождава лицата от това задължение за разкриване. В случай, че не е ясно, дали конкретни факти и обстоятелства трябва да се оповестят с оглед на безпристрастността и независимостта на арбитър, при съмнение същите трябва да се оповестят.

3.3.2 Ако страна в производството не предяви изрично възражение срещу арбитъра в рамките на 14 дневен срок след подаването на декларация за оповестяване на обстоятелства или след като страната узнае факти и обстоятелства, които могат да накърнят безпристрастността и независимостта на арбитъра съгласно хипотезите на „сивия списък“ (т. 3.2.4 (2)), то тя губи правото да повдига възражения, основаващи се на вече известните й факти и обстоятелства. В хипотезата на „черния списък“ (т. 3.2.4 (1)) възражения трябва да се предявяват по възможност незабавно, но могат да се предявяват и във всеки момент от производството.

3.4 Освобождаване от пречките, посочени в „сивия списък“

Освен в случаите, в които са налице факти и обстоятелства, посочени в сивия списък, лице може да приеме назначението като арбитър или да продължи да упражнява дейността като арбитър, когато

- всички страни, арбитри и Президиума на Арбитражния съд са узнали фактите и обстоятелствата обосноваващи конфликта на интереси, и
- всички страни, арбитри и Президиумът на Арбитражния съд са изразили изричното си съгласие с упражняването на дейността от арбитъра, въпреки конфликта на интереси.

В този случай подадената Комплайънс-декларация по т.1 се приема за отговаряща на изискванията.

3.5 Отношения, обосноваващи конфликт на интереси

Принципно арбитърът се приема като част от предприятието или от адвокатската кантора, в което/която е назначен или в която работи. Във връзка със значението на фактите и обстоятелствата, които обосновават евентуален конфликт на интереси или задължение за оповестяване на обстоятелства, дейността на предприятието или на адвокатската кантора, както и връзката на арбитъра с предприятието, съотв. с кантората, ще се разглеждат и преценяват във всеки отделен случай.

Обстоятелството, че предприятие, съотв. адвокатската кантора, е или е било ангажирано от страна в производството или от свързано с нея предприятие, не създава задължително конфликт на интереси за арбитъра или задължение за оповестяване по смисъла на Кодекса за поведение.

Ако една от страните е юридическо лице, то всяко друго лице, упражняващо контрол върху него, ще се приема за идентично със страната в производството. Това важи и в случаите, когато за юридическото лице съществуват преки икономически интереси от издаденото решение на арбитражния съд.

3.6 Други задължения на страните и на арбитрите

Всяка страна трябва да информира арбитъра, Президиума на Арбитражния съд и останалите страни

- (i) за отношения между арбитъра и страна в производството, които обосновават пряк или косвен конфликт на интереси, или
- (ii) за наличие на друго предприятие от същата група предприятия или лице, упражняващо контрол върху страна в производството, или
- (iii) за отношения между арбитър и страна или единица с преки икономически интереси от решението на Арбитражния съд.

Това задължение възниква независимо от покана от трети лица и към възможно най-ранния момент. Също така всяка страна е длъжна даде информация относно самоличността на своя представител в арбитражното производство.

За да е в съответствие с правилата за поведение от настоящия Кодекс, всяка страна е длъжна да предприеме необходимите проучвания, доколкото това засяга търговските взаимоотношения. Също така всеки арбитър е задължен да предприеме съответните проучвания за наличието на конфликт на интереси, по-специално за наличието на факти и обстоятелства, които биха създали подозрение за накърняване на безпристрастността и независимостта му.

3.7 Поведение преди и по време на арбитражното производство

3.7.1 До конституирането на Арбитражния съд трябва да се ограничават до общи въпроси разговорите относно наличността и избора на арбитър от страна в производството (до самоличността на спорещите страни с цел изясняване на възможен конфликт на интереси), без да се обсъждат конкретни въпроси от арбитражното производство. Разговорите относно избор на председателстващ арбитър се водят между арбитрите, които са посочени от страните. За подготовката на тези разговори на посочените от страните арбитри е позволено да водят разговори със страните относно самоличността на лицето, което те са посочили като кандидат за председателстващ арбитър.

3.7.2 След конституирането на Арбитражния съд за всички участници в арбитражното производство важат следните правила:

a) страните и представителите на страните не могат да водят разговори с арбитрите относно арбитражното производство, на които не присъстват ответната страна и останалите арбитри, с изключение на организационни разяснения от едноличния арбитър или от председателстващия арбитър.

Същото важи и за всеки друг вид комуникация, особено в електронна форма.

b) страните и представителите на страните не могат да възлагат на или да подтикват трети лица да разговарят и/или да комуникират по друг начин, по-специално в електронна форма, с арбитър относно арбитражното производство.

4. Прекратително условие (арбитражна санкция)

В случай, че лице по т.1 не подаде Комплайънс-декларацията незабавно или в рамките на законоустановения или дадения на лицето срок, или в случай, че Президиумът установи, че лицето нарушава разпоредбите на настоящия Кодекс за поведение, арбитражното правоотношение по смисъла на т.1, въз основа на което лицето е ангажирано към АС-ГБИТК или въз основа на което лицето работи по конкретно арбитражно производство по правилата на АС-ГБИТК, се прекратява („прекратително условие“). Президиумът на АС-ГБИТК е оправомощен (въз основа на декларациите за съгласие/съответствие подадени от посочените в настоящия Кодекс лица) да установява настъпването на „прекратително условие“ за и с действие спрямо всички преки или косвени участници в конкретното арбитражно производство, както и за всички лица, които са пряко или косвено заинтересувани от арбитражното производство („декларативно установяване“).

По-специално пряко засегнати от такова декларативно установяване арбитри или представители на страни в производството не могат да упражняват мандата си по въпросното арбитражно производство. Арбитрите се освобождават от мандата си при настъпване на „прекратителното условие“ независимо от уговореното в арбитражния договор (което също се установява от Президиума на АС-ГБИТК).

Президиумът на АС-ГБИТК може да оправомощи Председателя или друг представител от неговия състав (при невъзможност на Председателя или заместник-председателя – най-възрастния член на Президиума) да направи декларативно установяване от името на Президиума. Председателят, съответно издаващия декларативното установяване член на Президиума може да преупълномощава други лица за подписване на изявлението с цел ускоряване на установяването.

5. Отговорност за нарушение на изискванията на „черния списък“ и на „сивия списък“ и освобождаване от отговорност

5.1 Който в нарушение на критериите на „черния списък“ в т. 3.2.3 (1) приеме назначението за арбитър или след назначението не си направи самоотвод, въпреки възникнало в следствие обосновано съмнение съгласно „черния списък“ (т.3.2.4. (1)), е отговорен пред Арбитражния съд, останалите арбитри и ответната страна (тази, която не го е посочила като арбитър) за всички претърпени вреди. Арбитърът не носи отговорност ако докаже, че релевантните обстоятелства за наличието на хипотеза по „черния списък“ не са му били известни.

5.2 Който в нарушение на критериите на „сивия списък“ в т. 3.2.4 (2) приеме назначението за арбитър или след назначението не си направи самоотвод, въпреки възникнало в следствие основателно съмнение съгласно „сивия списък“ (т.3.2.4 (2)), носи отговорност пред Арбитражния съд, останалите арбитри и ответната страна (тази, която не го е посочила като арбитър) за възникналите при умишлено причиняване вреди.

5.3 Освен това е изключено предявяването на евентуални искове за вреди във връзка с прилагането на настоящия Кодекс, с изключение на случаите на умишлено причинени вреди. По-специално се изключва предявяването на евентуални искове за вреди с основание „декларативно установяване“ на Президиума и/или на Президиума или на друг представител от състава на Президиума, предявени от страни в производството или от други лица, които биха имали интерес от прекратената чрез „прекратителното условие“ дейност, срещу Президиума, отделни членове на Президиума, техни пълномощници и/или секретариата на Арбитражния съд и неговите членове.

6. Особени правила за членове на Президиума

Членове на Президиума, които са посочени като арбитри от страна или съвместно от всички страни в арбитражното производство, могат да приемат назначението, доколкото отговарят на останалите изисквания (напр. за независимост) на ККП. Те ще бъдат изключени от информационния обмен във връзка с конкретния арбитражен спор и не могат да участват във взимането на решения, които касаят съответното арбитражно производство.

В случай че за член на Президиума настъпи „прекратително условие“ по смисъла на т.4 или същият участва като арбитър в арбитражно производство, то този член е изключен от процеса на установяване на засягащото го прекратително условие.

7. Тълкувателни правомощия

Президиумът на АС-ГБИТК е оправомощен да тълкува разпоредбите на настоящия ККП съгласно принципите на Международния институт за унифициране на частното право (UNIDROIT) относно международните търговски договори. Тълкувателните решения са задължителни и неатакуеми по съдебен ред (изключение: при умишлено взето грешно решение).

8. Приложимо право

Настоящият ККП, както и всякакви претенции, произтичащи от т.5, се подчиняват на принципите на Международния институт за унифициране на частното право (UNIDROIT) относно международните търговски договори в действащата им редакцията при подаване на Комплайънс-декларацията.

9. Арбитражно споразумение

Всички спорове по или във връзка с прилагането на настоящия ККП (включително въпроси относно отговорността по т.6) се изключват от компетентността на редовните съдилища и се решават от Арбитражния съд при Търговската камара в Хамбург. Арбитражното производство се решава от едноличен арбитър, който се определя от Арбитражния съд при Търговската камара в Хамбург. Той трябва да има значителен опит в областта на международния търговски арбитраж.